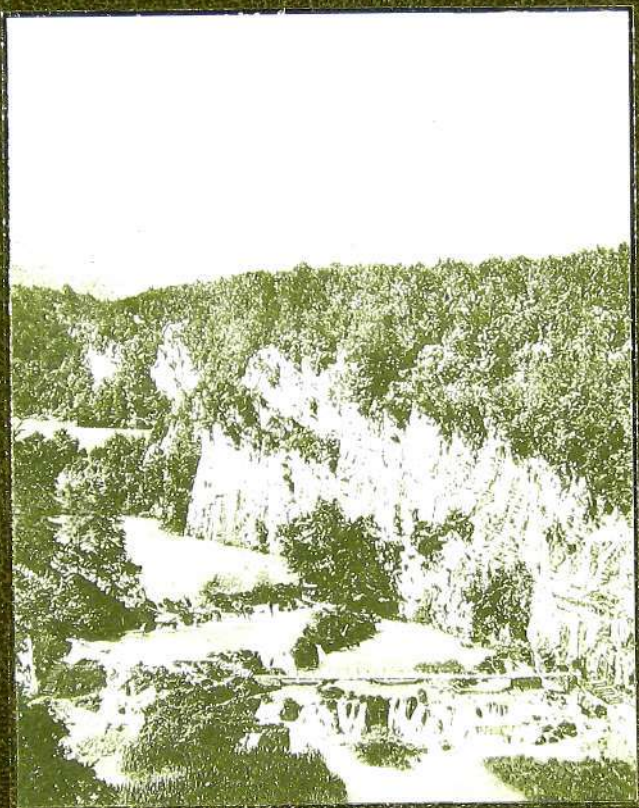

PROF. DRAGUTIN FRANIĆ
PLITVIČKA JEZERA.

PLITVIČKA JEZERA

I

NJIHOVA OKOLICA.

SA 19 FOTOGRAFIJA, SA 9 HISTORIČKIH I GEOGRAFSKIH KARATA
PA SA 3 VLASTORUČNE CRTARIJE NJEG. VELIČANSTVA **FRIDRIKA
AUGUSTA II.**, SASKOGA KRALJA.

NAPISAO

PROFESOR DRAGUTIN FRANIĆ.

SVA ZAKONITA PRAVA PRIDRŽANA.

CIJENA 10 K.

U ZAGREBU 1910.

TROŠKOM PIŠČEVIM. — TISAK KR. ZEMALJSKE TISKARE.
PAPIR „ZAGREBAČKE DIONICKE TVORNICE PAPIRA“.

LJEPOTI I SLAVI
HRVATSKE!

PISAC.

1
Feb, 23.2.95

Uvod.

Veličam Višnjeg, blažen sam posvema,
Što milost Božja veća od svih mjera,
Nanizala nam povorku jezera,
Divotâ, kakvih na svem sv'jetu nema!

I. Trnski.¹

Nema Hrvata ma gdje bio, ako je samo štogod saznao o Plitvičkim Jezerima, da mu srce jače ne zaigra, kad samo čuje to ime. Kada pak čuje ime: Plitvička Jezera — onaj, tko je već bio srećan, da taj divotni kraj pohodi i vidi, tome se širi grud od zanosa za taj niz dragúljà i biserja divne nam Hrvatske, naše domovine. Stoga je naravski, da se o Jezerima dosta piše i govori, ali o njima ipak sve dodânas nemamo potpunoga opisa, koji bi nam crtao onaj krasni kraj, kako se uistinu našim očima, ušima i ostalim osjetilima prikazuje. (Dalje čitaj ovdje onaj umetak u ovoj knjizi — između dvije crtice — na strani 22. i 23.).

Živi narodni kucajsrca za Plitvička Jezera pobudio me je, da po mogućnosti priberem sve, što se doslije o tim jezerima pisalo i naustice predavalo, pa da ih pokušam i opisati te da drugima za isti posao predam sabranu građu, eda bi i oni stvarali po svojoj volji na njenu temelju sve ljepše opise Plitvica!

Koliko naš svaki zemljopisni radnik ima truda, muke i neprilika, dok nađe i pobere kojekuda razasute vijesti i podatke pri prikazivanju koga kraja naše domovine, ne ću ovdje napose da ističem; napominjem samo, da sam osim (mimo) literature i iz neiscrpive knjige same prirode pa iz uzajamnosti između prirode i čovječjega života najviše građe povadio za ovaj prikaz Plitvičkih Jezera.

Doslje nije još nitko ni pokušao prikazivati život Plitvičkih Jezera i njihove okolice u cjelovitosti sustavno i stručno; o Plitvičkim Jezerima imamo ponajviše samo turističke opise i kojekuda razasute bolje i gorê, valjanije i slabije vijesti i podatke, koje sam jedva jedvice posabrao po raznovrsnoj literaturi, eda bi se na okupu našli, i da nam se bez traga ne zametnu. Stoga cijelu poznatu mi lite-

¹ Jezerkinje.

Prof. DRAGUTIN FRANIĆ (rođen u Smiljanu kraj Gospića 11.VII.1864 – umro u Zagrebu 11.IV.1924) – geograf i gimnazijski profesor.

Sveučilišne nauke izučavao je u Zagrebu i Beču, a nakon profesorskog ispita iz zemljopisa i povijesti počinje predavati u gimnazijama u Osijeku, Gospiću i Zagrebu predmete: zemljopis, povijest, njemački, hrvatski i krasnopis. Bio je kraljevsko-ugarski domobranski poručnik u pričuvu. Uspješan je i omiljen srednjoškolski profesor, a uz to vrstan stučnjak zemljopisne nauke, istraživač i pisac zanimljivih tekstova. Svoje učenike vrlo često vodi na brojne ekskurzije i tako im neposredno omogućuje istinsko upoznavanje svega onoga što su isprva samo slušali na školskim satovima.

Od svog dolaska u Gospić god. 1897 vrlo je aktivan u oživljavanju rada planinarske organizacije, pa mu planina Velebit postaje predmet čestih i brojnih posjeta, upoznavanja i znanstvenih promatranja. Tada se posvećuje detaljnom upoznavanju Like u kojoj je posebno zainteresiran za Plitvička jezera.

Njegovi geomorfološki radovi s tog područja, po svojim zapažanjima i nekim zaključcima još i danas pokazuju točnost iznesenih činjenica pa prema tome i ispravno sagledavanje pojedinog problema na samom terenu.

Franićevo najvrednije objavljeno djelo svakako je knjiga "**PLITVIČKA JEZERA i njihova okolica**" tiskano u vlastitom izdanju godine 1910 u Zagrebu. Uz temeljite i sveobuhvatne opise Jezera on u toj knjizi opisuje i prošlost Like, etnografiju, klimatske prilike, hidrološko stanje voda, te raznolikost životinjskog i biljnog svijeta.

Zbog svoje temeljitosti u obradi, svi marljivo prikupljeni podaci još i danas imaju svoju veliku nezaobilaznu vrijednost. Ta je knjiga i današnjem stručnjaku koji istražuje Plitvička jezera, osnovna literatura i bez svake sumnje najbolja polazna točka za upoznavanje starije znanstvene građe te geografske književnosti, kako o Plitvicama, tako i o čitavoj Lici do pišćeva vremena.

Dr. Srećko Božičević

Reprint izdanje knjige štampano je povodom obilježavanja 45-te obljetnice proglašenja Plitvičkih jezera Nacionalnim parkom Republike Hrvatske, te povodom treće godine njihove okupacije.

Izdavač:

UPRAVA NACIONALNOG PARKA "PLITVIČKA JEZERA" – Zagreb
uz pripomoć MINISTARSTVA GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA
R. HRVATSKE – ZAVODA ZA ZAŠTITU PRIRODE

Za izdavača: Anđelko Kružičević, dipl.jur. direktor
Zagreb, Trg kralja Tomislava 19.

Organizacijski odbor obilježavanja 45-te obljetnice:

- Bartolac Vinko
- Božičević Srećko
- Deželić Radenko
- Meštrov Milan
- Stilinović Božidar

Snimanje originala knjige: REPROKOLOR PASARIĆ, Zagreb

Kompjuterski slog Predgovora i biografije pisca: ALCOR, Zagreb

Tisak knjige, izrada korica i uvez: Offset Sabolović, Zagreb, Fonova bb

Tiskano: ožujak, 1994.

Naklada: 1000 komada

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb

UDK 502.72(497.5 Plitvička jezera)
908.497.5 Plitvička jezera

FRANIĆ, Dragutin

Plitvička jezera i njihova okolica: sa 19 fotografija, sa 9 historičkih i geografskih karata, pa sa 3 vlastoručne crtarije njegovičanstva Fridrika Augusta II., saskoga kralja / napisao Dragutin Franić. - Reprint izd. - Zagreb: Uprava Nacionalnog parka Plitvička jezera, 1994. - XV, 439 str., [2] presavijena lista sa zemljop. crtežima: ilustr.; 26 cm

Faks. pretpisak izd. iz 1910. - Bibliografske bilješke: str. 380-426 i uz tekst. - Kazalo.

ISBN 953-96146-0-0

940317038